

Cuprins

Capitolul I. Noțiuni introductive despre drept	1
<i>Secțiunea 1. Originea dreptului. Evoluție istorică</i>	1
<i>Secțiunea a 2-a. Importanța și necesitatea studierii dreptului</i>	16
<i>Secțiunea a 3-a. Rolul științelor juridice în sistemul științelor sociale</i>	17
<i>Secțiunea a 4-a. Sistemul științelor juridice</i>	19
<i>Secțiunea a 5-a. Concluzii</i>	23
<i>Secțiunea a 6-a. Întrebări/Subiecte</i>	23
Capitolul II. Conceptul și definiția dreptului	24
<i>Secțiunea 1. Conceptul de drept și accepțiunile noțiunii</i>	24
<i>Secțiunea a 2-a. Definirea dreptului</i>	26
<i>Secțiunea a 3-a. Dimensiunea socială a dreptului</i>	28
<i>Secțiunea a 4-a. Tipologia dreptului și sistemul de drept</i>	29
<i>Secțiunea a 5-a. Tipologia dreptului Uniunii Europene</i>	37
<i>Secțiunea a 6-a. Diviziunea dreptului în drept public și drept privat</i>	38
<i>Secțiunea a 7-a. Factorii de configurare a dreptului</i>	39
§1. Mediul natural	39
§2. Cadrul social-politic și ideologic	40
§3. Internetul, factor de configurare a dreptului	41
§4. Factorul uman	47
§5. Religia și drepturile omului	47
<i>Secțiunea a 8-a. Concluzii</i>	60
<i>Secțiunea a 9-a. Întrebări/Subiecte</i>	60
Capitolul III. Principalele caracteristici ale dreptului. Metode specifice de cercetare a dreptului. Funcțiile dreptului	62
<i>Secțiunea 1. Principalele caracteristici ale dreptului</i>	62
<i>Secțiunea a 2-a. Metodele cercetării științifice a dreptului</i>	63

<i>Secțiunea a 3-a. Funcțiile dreptului</i>	64
<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii</i>	67
<i>Secțiunea a 5-a. Întrebări/Subiecte</i>	67
Capitolul IV. Dreptul și statul	68
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de „stat”. Scurt istoric</i>	68
<i>Secțiunea a 2-a. Sensurile termenului „stat” și definiția statului</i>	69
<i>Secțiunea a 3-a. Elementele statului</i>	70
<i>Secțiunea a 4-a. Puterea de stat. Exercițiere și trăsături definitorii</i>	72
§1. Exercițierea puterii de stat. Separația puterilor	73
§2. Trăsăturile puterii de stat	74
<i>Secțiunea a 5-a. Organele statului</i>	74
<i>Secțiunea a 6-a. Forma statului</i>	75
§1. Statul unitar (simplu)	75
§2. Uniunile de state	75
<i>Secțiunea a 7-a. Considerații privind statul de drept. Trăsături</i>	77
<i>Secțiunea a 8-a. Separația puterilor în stat</i>	78
<i>Secțiunea a 9-a. Legătura dintre stat și drept în lumina unor teorii juridice</i>	79
<i>Secțiunea a 10-a. Concluzii</i>	81
<i>Secțiunea a 11-a. Întrebări/Subiecte</i>	82
Capitolul V. Principiile generale ale dreptului	83
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive</i>	83
<i>Secțiunea a 2-a. Clasificări ale principiilor dreptului</i>	88
<i>Secțiunea a 3-a. Delimitarea principiilor generale ale dreptului</i>	90
<i>Secțiunea a 4-a. Scurtă prezentare a unor principii generale ale dreptului</i>	94
<i>Secțiunea a 5-a. Concluzii</i>	96
<i>Secțiunea a 6-a. Întrebări/Subiecte</i>	97
Capitolul VI. Dreptul în sistemul reglementărilor sociale	98
<i>Secțiunea 1. Dreptul și morala</i>	98
<i>Secțiunea a 2-a. Uzanțele</i>	101

<i>Secțiunea a 3-a. Concluzii</i> _____	102
<i>Secțiunea a 4-a. Întrebări/Subiecte</i> _____	102
Capitolul VII. Norma juridică _____	104
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i> _____	104
<i>Secțiunea a 2-a. Caracterele normei juridice</i> _____	104
<i>Secțiunea a 3-a. Structura normei juridice</i> _____	106
§1. Structura internă a normei de drept _____	107
1.1. Ipoteza _____	107
1.2. Dispoziția _____	107
1.3. Sancțiunea _____	108
§2. Structura externă a normei de drept _____	109
<i>Secțiunea a 4-a. Clasificarea normei juridice. Criterii de clasificare</i> _____	110
<i>Secțiunea a 5-a. Acțiunea normei juridice</i> _____	112
§1. Acțiunea normei juridice în timp _____	112
1.1. Neretroactivitatea legii _____	113
1.2. Leșirea din vigoare a normei juridice _____	114
§2. Acțiunea normei juridice în spațiu _____	114
§3. Acțiunea normei juridice asupra persoanei _____	115
<i>Secțiunea a 6-a. Concluzii</i> _____	116
<i>Secțiunea a 7-a. Întrebări/Subiecte</i> _____	117
Capitolul VIII. Izvoarele dreptului _____	119
<i>Secțiunea 1. Clasificarea izvoarelor formale ale dreptului</i> _____	119
<i>Secțiunea a 2-a. Legea</i> _____	121
§1. Scurtă privire asupra apariției legii în spațiul locuit de români _____	123
1.1. Izvoarele formale ale dreptului în epoca statului geto-dac centralizat _____	123
1.2. Izvoarele dreptului în Dacia romană _____	124
1.3. Izvoarele formale ale dreptului în formațiunile statale românești _____	125

<i>Secțiunea a 3-a. Cutuma</i>	129
§1. Clasificarea cutumelor	132
§2. Asemănări și deosebiri între lege și cutumă	132
§3. Avantajele legii față de cutumă	134
<i>Secțiunea a 4-a. Jurisprudența</i>	134
§1. Jurisprudența în sistemul de drept românesc	140
§2. Asemănări și deosebiri între jurisprudență și cutumă	152
<i>Secțiunea a 5-a. Doctrina</i>	153
<i>Secțiunea a 6-a. „Dreptul autonom”</i>	157
<i>Secțiunea a 7-a. Principalele izvoare formale ale dreptului internațional</i>	158
§1. Principalele trăsături ale izvoarelor dreptului internațional. Definiție	158
§2. Cutuma internațională	160
§3. Tratatul internațional	164
3.1. Introducere. Noțiune. Definiție	164
3.2. Observații esențiale. Trăsături	165
3.3. Denumirea tratatelor	165
3.4. Concordatul – tratatul încheiat de Vatican	166
3.5. Obiectul tratatului	167
3.6. Structura tratatului	167
<i>Secțiunea a 8-a. Concluzii</i>	168
<i>Secțiunea a 9-a. Întrebări/Subiecte</i>	168
Capitolul IX. Realizarea și aplicarea dreptului	170
<i>Secțiunea 1. Realizarea dreptului. Noțiune și concept</i>	170
<i>Secțiunea a 2-a. Modurile de realizare a dreptului</i>	170
§1. Respectarea prescripțiilor normelor juridice	170
§2. Aplicarea normei juridice de către organele de stat competente	172
<i>Secțiunea a 3-a. Fazele de aplicare a dreptului</i>	172
<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii</i>	174
<i>Secțiunea a 5-a. Întrebări/Subiecte</i>	175

Capitolul X. Interpretarea normelor juridice	176
<i>Secțiunea 1. Noțiuni introductive. Considerentele și scopurile interpretării normei juridice</i>	176
<i>Secțiunea a 2-a. Formele interpretării normelor juridice</i>	177
<i>Secțiunea a 3-a. Metodele interpretării normelor juridice</i>	179
<i>Secțiunea a 4-a. Principiile de interpretare a normelor juridice</i>	181
<i>Secțiunea a 5-a. Concluzii</i>	181
<i>Secțiunea a 6-a. Întrebări/Subiecte</i>	182
Capitolul XI. Raportul juridic	183
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Premisele raportului juridic</i>	183
<i>Secțiunea a 2-a. Trăsăturile raportului juridic</i>	185
<i>Secțiunea a 3-a. Structura raportului juridic: subiectele, conținutul și obiectul</i>	187
§1. Subiectele raportului juridic	187
§2. Conținutul raportului juridic	188
§3. Obiectul raportului juridic	190
<i>Secțiunea a 4-a. Faptul juridic</i>	191
<i>Secțiunea a 5-a. Concluzii</i>	192
<i>Secțiunea a 6-a. Întrebări/Subiecte</i>	192
Capitolul XII. Răspunderea juridică	195
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	195
<i>Secțiunea a 2-a. Definiția și trăsăturile răspunderii juridice</i>	196
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile răspunderii juridice</i>	196
<i>Secțiunea a 4-a. Reguli care guvernează răspunderea juridică</i>	197
<i>Secțiunea a 5-a. Subiectele răspunderii juridice</i>	198
<i>Secțiunea a 6-a. Concluzii</i>	198
<i>Secțiunea a 7-a. Întrebări/Subiecte</i>	199
Capitolul XIII. Introducere în dreptul Uniunii Europene	200
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive</i>	200
<i>Secțiunea a 2-a. Obiectivele Uniunii Europene</i>	204
<i>Secțiunea a 3-a. Competențele și principiile Uniunii Europene</i>	205

<i>Secțiunea a 4-a. Instituțiile Uniunii Europene</i>	208
<i>Secțiunea a 5-a. Definiția dreptului Uniunii Europene</i>	209
<i>Secțiunea a 6-a. Izvoarele dreptului Uniunii Europene.</i>	
<i>Conceptul de <i>acquis</i> al Uniunii Europene</i>	211
§1. Conceptul de <i>acquis</i> al Uniunii Europene	211
§2. Clasificarea izvoarelor dreptului Uniunii Europene	212
§3. Izvoarele primare	214
§4. Izvoarele secundare	215
§5. Izvoarele terțiare	216
§6. Jurisprudența	217
<i>Secțiunea a 7-a. Despre Constituția Europei. Tratatul de la Lisabona</i>	217
§1. Despre Constituția Europei	217
§2. Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene	219
<i>Secțiunea a 8-a. Raporturile dintre dreptul internațional, dreptul Uniunii Europene și dreptul intern</i>	222
<i>Secțiunea a 9-a. Concluzii</i>	226
<i>Secțiunea a 10-a. Întrebări/Subiecte</i>	226
Răspunsuri	229
Adagii, expresii și locuțiuni latine în dreptul românesc	231
Bibliografie selectivă	233